

Spis treści

O autorach	XI
Wykaz skrótów	XIII
Wstęp	XVII
Rozdział I. Zakres zmian wprowadzonych przez ustawę z 14.12.2018 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Piotr Walczak)	1
1. Uwagi wprowadzające	1
2. Zmiana w ustawowym katalogu tytułów dłużnych	2
2.1. Zmienione lub dodane przepisy	2
2.2. Opis zmian i data stosowania	2
3. Zmiana zasad zaciągania zobowiązań dłużnych	2
3.1. Zmienione lub dodane przepisy	2
3.2. Opis zmian i data stosowania	2
4. Zmiana katalogu źródeł finansowania deficytu	3
4.1. Zmienione lub dodane przepisy	3
4.2. Opis zmian i data stosowania	3
5. Zmiana w zakresie ustalania relacji w części operacyjnej budżetu	4
5.1. Zmienione lub dodane przepisy	4
5.2. Opis zmian i data stosowania	4
6. Zmiana w zakresie ustalania relacji spłaty zobowiązań	4
6.1. Zmienione lub dodane przepisy	4
6.2. Opis zmian i data stosowania	4
7. Zmiana w zakresie dokonywania zmian w budżecie i wieloletniej prognozie finansowej	5
7.1. Zmienione lub dodane przepisy	5
7.2. Opis zmian i data stosowania	5
8. Zmiana w zakresie postępowań naprawczych	6
8.1. Zmienione lub dodane przepisy	6
8.2. Opis zmian i data stosowania	6
9. Zmiany w przepisach innych ustaw	6

9.1. Zmienione lub dodane przepisy	6
9.2. Opis zmian i data stosowania	7
10. Podsumowanie zmian	7
Rozdział II. Katalog tytułów dłużnych (Piotr Walczak)	9
1. Państwowy dług publiczny	9
1.1. Znaczenie regulacji	9
1.2. Dług sektora instytucji rządowych i samorządowych (EDP)	10
1.3. Zmiany w zakresie liczenia państwowego długu publicznego z 2013 r.	10
2. Tytuły dłużne	11
2.1. Charakterystyka obecnego katalogu tytułów dłużnych	11
2.1.1. Zobowiązania wynikające z udzielonych poręczeń i gwarancji	12
2.1.2. Przyjęte depozyty	12
2.1.3. Zobowiązania wymagalne	12
2.2. Dług spłacany wydatkami	13
2.3. Przykłady konstrukcji prawnych stosowanych przez jednostki samorządu terytorialnego	15
2.3.1. Sprzedaż zwrotna	15
2.3.2. Leasing zwrotny	16
2.3.3. Finansowanie kapitałowe	17
3. Zmiana ustawowego katalogu tytułów dłużnych i jej konsekwencje	17
Rozdział III. Zasady zaciągania zobowiązań dłużnych (Piotr Walczak)	21
1. Uwagi wprowadzające	21
2. Przesłanki zaciągania zobowiązań dłużnych	21
3. Pożyczki zaciągane w państwowych i samorządowych osobach prawnych	23
3.1. Możliwość zaciągania pożyczek w państwowych funduszach celowych	23
3.2. Przesłanki otrzymania pożyczki przez JST z państwowych funduszy celowych	24
3.3. Zaciągnięcie pożyczki w funduszu celowym a deficyt budżetu JST	25
4. Limit zobowiązań dłużnych	26
4.1. Charakter limitu dla zobowiązań dłużnych zaciąganych przez JST	26
4.2. Limity zobowiązań w uchwale budżetowej JST	27
5. Kompetencje organów jednostki samorządu terytorialnego w zakresie zaciągania zobowiązań dłużnych	29
6. Zaciąganie zobowiązań dłużnych przez kierownika jednostki budżetowej	31
7. Opinia regionalnej izby obrachunkowej	34
8. Kontrasygnata skarbnika jednostki samorządu terytorialnego	36
9. Stosowanie znowelizowanych przepisów	37
Rozdział IV. Źródła finansowania deficytu (Maciej Woźniak)	39
1. Uwagi wprowadzające	39
2. Nadwyżka i deficyt budżetu jednostki samorządu terytorialnego	40

2.1. Pojęcie nadwyżki i deficytu na gruncie ustawy o finansach publicznych	40
2.2. Nadwyżka budżetu a nadwyżka budżetu z lat ubiegłych	41
3. Relacja między źródłami finansowania deficytu i skumulowanym wynikiem budżetu	41
4. Metody identyfikowania przychodów pochodzących z rozliczenia przepływów budżetowych stanowiących źródło finansowania deficytu	42
5. Charakter konta 960 w ewidencji budżetu	43
6. Katalog źródeł finansowania deficytu	44
6.1. Stan prawny przed zmianą	44
6.1.1. Rodzaje przychodów	44
6.1.2. Trudności z ustaleniem wartości nadwyżki budżetu i wolnych środków	45
6.1.3. Przeszacowanie potrzeb pożyczkowych budżetu	46
6.2. Stan prawny po zmianie	48
6.2.1. Rozszerzenie katalogu źródeł finansowania deficytu	48
6.2.2. Przychody ze spłaty pożyczek udzielonych w latach ubiegłych	49
6.2.3. Pozostałe źródła przychodów po zmianie stanu prawnego	50
6.2.3.1. Szczególne zasady wykonywania budżetu	50
6.2.3.2. Środki określone w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych i dotacje na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem tych środków	51
7. Obliczanie wartości przychodów	52
Rozdział V. Równoważenie budżetu w części operacyjnej (Piotr Walczak)	55
1. Uwagi wprowadzające	55
2. Relacja określona w art. 242 ustawy o finansach publicznych	56
2.1. Źródła finansowania wydatków bieżących	56
2.2. Ustalenie relacji na etapie projektu budżetu	57
2.3. Ustalenie relacji na etapie wykonania budżetu	57
3. Zmiany w zakresie równoważenia budżetu w części operacyjnej	58
4. Wydatki majątkowe przeznaczone na zakupy inwestycyjne	60
4.1. Znaczenie klasyfikacji budżetowej	60
4.2. Przedmiot wydatku majątkowego	61
4.3. Kompetencje kierownika jednostki	62
5. Wydatki majątkowe przeznaczone na wypłatę odszkodowań	63
Rozdział VI. Maksymalny wskaźnik spłaty zobowiązań (Piotr Walczak)	65
1. Uwagi wprowadzające	65
2. Relacja spłaty zobowiązań jako instrument ograniczający dług publiczny	66
3. Nadwyżka operacyjna	67
4. Krytyka art. 243 ustawy o finansach publicznych	68
5. Dotychczasowe unormowania ograniczające możliwości zaciągania zobowiązań dłużnych	69

5.1. Relacja wynikająca z art. 243 ustawy o finansach publicznych	69
5.2. Roczny wskaźnik spłaty zobowiązań	70
5.3. Maksymalny wskaźnik spłaty zobowiązań	71
5.4. Wyłączenia stosowane przy ustalaniu relacji spłaty zobowiązań	73
5.4.1. Katalog wyłączeń	73
5.4.2. Wyłączenia w zakresie długu prefinansującego środki europejskie ..	74
5.4.3. Wyłączenia w zakresie finansowania wkładu krajowego	75
6. Zmiany w zakresie ustalania relacji spłaty zobowiązań	76
6.1. Zakres zmian	76
6.2. Dodatkowe wyłączenie z ograniczenia spłaty zobowiązań	77
6.3. Roczny wskaźnik spłaty zobowiązań	78
6.4. Maksymalny wskaźnik spłaty zobowiązań	79
6.5. Stosowanie przepisów dotyczących relacji spłaty zobowiązań	80
7. Podsumowanie	81
Rozdział VII. Zmiany w budżecie i uchwale w sprawie wieloletniej prognozy finansowej (Piotr Walczak)	85
1. Zmiany w budżecie	85
2. Kompetencje zarządu wynikające z upoważnienia udzielonego przez organ stanowiący	86
2.1. Dokonywanie innych zmian w planie wydatków niż określone w art. 257 ustawy o finansach publicznych, z wyłączeniem przeniesień wydatków między działami	87
2.2. Przekazanie niektórych uprawnień do dokonywania przeniesień planowanych wydatków innym jednostkom organizacyjnym jednostki samorządu terytorialnego	88
2.3. Przekazanie uprawnień innym jednostkom organizacyjnym jednostki samorządu terytorialnego do zaciągania zobowiązań z tytułu umów wieloletnich	89
3. Nowy zakres upoważnień zarządu jednostki samorządu terytorialnego	90
3.1. Zmiana kwot lub uzyskanie płatności z budżetu środków europejskich	90
3.2. Zwrot płatności z budżetu środków europejskich	91
3.3. Zmiana w realizacji przedsięwzięcia finansowanego z udziałem środków europejskich	92
3.4. Zmiany dotyczące sejmiku województwa	92
4. Upoważnienie zarządu do dokonywania zmian w uchwale w sprawie wieloletniej prognozy finansowej	92
4.1. Reguły dokonywania zmian w uchwale w sprawie wieloletniej prognozy finansowej	93
4.2. Upoważnienie zarządu do dokonywania zmian w zakresie limitów zobowiązań i kwot wydatków na przedsięwzięcia	93
Rozdział VIII. Postępowanie naprawcze (Piotr Walczak)	97
1. Uwagi wprowadzające	97

2. Postępowanie naprawcze – przesłanki	98
2.1. Nieprzestrzeganie reguł warunkujących przyjęcie uchwały budżetowej lub WPF	99
2.2. Zagrożenie realizacji zadań publicznych	99
2.3. Procedura poprzedzająca uchwalenie programu naprawczego	100
2.4. Wątpliwości w zakresie momentu wszczęcia postępowania przez kolegium RIO	101
3. Program postępowania naprawczego	102
3.1. Okres obowiązywania programu naprawczego	102
3.2. Zakres programu naprawczego	102
3.2.1. Analiza stanu finansów jednostki samorządu terytorialnego	102
3.2.2. Plan przedsięwzięć naprawczych	104
3.2.3. Przewidywane efekty finansowe poszczególnych przedsięwzięć naprawczych	105
4. Uchwalenie budżetu i wieloletniej prognozy finansowej	106
4.1. Niespełnienie relacji z art. 243 ustawy o finansach publicznych	106
4.2. Postępowanie naprawcze – art. 224 ustawy o finansach publicznych	106
4.3. Ustalenie budżetu przez RIO	107
4.4. Zawieszenie organów gminy i wprowadzenie zarządu komisarycznego	108
5. Ograniczenia w okresie realizacji programu postępowania naprawczego	109
5.1. Wyszczególnienie najważniejszych ograniczeń	109
5.2. Zakaz tworzenia funduszu sołeckiego	109
5.3. Ograniczenie wydatków przeznaczonych na diety radnych i wynagrodzenia członków zarządu JST	110
5.4. Zakaz podejmowania nowych inwestycji finansowanych kredytem, pożyczką lub emisją papierów wartościowych	111
6. Ustalenie zastępcze budżetu przez regionalną izbę obrachunkową	112
Rozdział IX. Zmiany w innych ustawach (Piotr Walczak)	113
1. Uwagi wprowadzające	113
2. Zmiany w przepisach samorządowych ustaw ustrojowych	113
3. Zmiana w przepisach o regionalnych izbach obrachunkowych	114
Rozdział X. Akt prawny	117